

Stofmisbrugspakken

Der er afsat i alt 103 mio. kr. til stofmisbrugspakkens 10 initiativer.

Kort beskrivelse af de 10 initiativer i stofmisbrugspakken:

Initiativ nr. 1: Analyse af kommunernes udredning og sagsbehandling på stofmisbrugsområdet & Initiativ nr. 2: Kapacitetsanalyse af den sociale stofmisbrugsbehandling

Initiativerne har samlet set til formål at indhente viden om for det første kapaciteten i den sociale stofmisbrugsbehandling i forhold til bl.a. andel borgere med stofmisbrug, omfang af sociale belastningsfaktorer, volumen i behandlingstilbud m.m. For det andet en analyse af kommunernes udredning og sagsbehandling. Disse to initiativer skal supplere hinanden, idet kapacitetsanalysen primært bygger på kvantitative data, der følges op af en kvalitativ analyse, der bl.a. vil gå i dybden med nogle af de resultater kapacitetsanalysen viser.

Et centralt fokus er at få belyst den kommunale variation i forhold til aktivitetsniveau, herunder borgerforløb og behandlingsmetoder - dvs. omfang og type af tilbud til de forskellige målgrupper af stofmisbrugere, samt de kommunale udgifter forbundet hermed. Endelig er det relevant at se på snitfladerne til den lægelige stofmisbrugsbehandling såvel som behandlingspsykiatrien bl.a. i forhold til borgere med dobbeltdiagnose, lige som det kan være relevant at se på snitfalder til andre kommunale tilbud som f.eks. tilbud i socialpsykiatrien.

Derudover er det væsentligt at få afdækket de udfordringer, som den enkelte sagsbehandler står med, og komme med forslag til, hvorledes udredning og sagsbehandling kan styrkes. Samtidig er det vigtigt at den kvalitative analyse forholder sig til eksisterende redskaber og kommunernes anvendelse eller evt. muligheder for anvendelse heraf.

Initiativ nr. 3: Viden der virker – metodeprogram på stofmisbrugsområdet

For at styrke det metodiske og systematiske arbejde i stofmisbrugsbehandlingen etableres et metodeprogram, som har til formål at udvælge et antal internationale behandlingsmetoder og teste dem i en dansk kontekst.

Initiativet har til formål at styrke det metodiske og systematiske arbejde i stofmisbrugsbehandlingen og skal sikre anvendelsen af metoder og styring i stofmisbrugsbehandlingen, som har dokumenteret effekt i forhold til de enkelte målgrupper.

Der etableres et metodeprogram for social stofmisbrugsbehandling i samarbejde med udvalgte kommuner, hvor gruppen af unge stofmisbrugere bliver omdrejningspunktet. Et centralt fokus vil være en kombination af behandlingsmetoder og at sikre sammenhæng i indsatsen til de forskellige snitflader i den sociale stofmisbrugsbehandling.

Initiativ nr. 4: Nationale retningslinjer for social stofmisbrugsbehandling

For at give kommunerne et fælles grundlag for den fortsatte kvalitetsudvikling af stofmisbrugsindsatsen, indledes der en dialog med KL og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om udarbejdelsen af nationale retningslinjer for den sociale stofmisbrugsbehandling i Danmark. Retningslinjerne skal understøtte en helhedsorienteret stofmisbrugsbehandling, der bygger på metoder med dokumenteret effekt – og hvor den enkelte stofmisbruger sættes i centrum for indsatsen og, hvor det sikres, at eventuelle tilknyttede sociale, sundhedsmæssige eller øvrige problemer løses i sammenhæng med behandlingen for stofmisbrugeret.

Det er væsentligt, at retningslinjerne bygger på evidens og/eller aktuelt bedste viden og, at de kan fungere som guidelines for kommunernes behandlingsindsats. De nationale retningslinjer vil være et dynamisk dokument, der løbende revideres efter aktuel bedste viden.

Initiativ nr. 5: Kommunal opfølgning

Initiativet skal sikre en mere systematisk opfølgning på borgere, der har været i stofmisbrugsbehandling i kommunerne. Formålet er at supplere kommunernes kvalitetsstandarder for social stofmisbrugsbehandling

Et mere systematisk fokus på den kommunale opfølgning skal være med til at fastholde borgeren i stoffrihed eller sikre, at det reducerede forbrug fastholdes. En stor andel af borgere falder tilbage i stofmisbrug efter behandlingen er afsluttet, og initiativet skal bl.a. bidrage til mere systematik i kommunernes opfølgning på borgere, der har været i behandling for at forebygge tilbagefald for målgruppen. Der vil blive stillet krav om, at kommunernes kvalitetsstandarder for stofmisbrugsbehandling også skal fokusere på opfølgning i forhold til indsatsen efter endt behandling. Det planlægges, at stille krav om, at kommunerne skal opstille realistiske, men ambitiøse måltal på området. Det kan være for andelen af borgere, der er stoffri eller har reduceret deres stofmisbrug efter endt behandling samt andelen af gengangere i behandling. Desuden skal kommunerne beskrive, hvordan de sikrer en opfølgning på den enkelte borgers behandlingsplan i umiddelbar forlængelse af, at borgeren har afsluttet et behandlingsforløb.

Initiativ nr. 6: Udvikling og afprøvning af efterbehandlingsmetoder

For at sikre, at de positive resultater (fx stoffrihed eller skadesreduktion) fastholdes for borgere, der har været i behandling, skal der i højere grad anvendes målrettede efterbehandlingsmetoder med dokumenteret effekt. Det er centralt at få afgrænset, hvad efterbehandlingsmetoder indebærer, og hvornår i forløbet de anvendes - og i hvilket omfang. Efterbehandlingsmetoder kan i dag bestå i gruppeforløb, dialogmøder og generel opfølgning efter behandling. Der skal i dette arbejde tages udgangspunkt i international viden og metoder, som skal omsættes og implementeres i en dansk praksis. Initiativet skal således sikre, at der i forlængelse af behandlingen gennemføres en målrettet og veldokumenteret efterbehandling.

Initiativ nr. 7: Etablering af rehabiliterende netværk for stofmisbrugere, i forlængelse af deres behandling - et samspil mellem kommuner og frivillige organisationer.

Formålet med dette initiativ er at sætte fokus på civilsamfundets potentialer i forhold til at etablere netværk for borgere, der har været i et forløb i stofmisbrugsbehandling. Det skal supplere den kommunale behandlingsindsats og bidrage til at undgå tilbagefald til et liv med misbrug for den enkelte borger. Initiativet skal via en ansøgningspulje støtte mulighederne for at frivillige organisationer og kommuner i samspil kan etablere rehabiliterende netværk for borgere, der har været i social stofmisbrugsbehandling.

Der er internationale erfaringer med, at frivillige organisationer eller private aktører går ind i forlængelse af den formelle behandlingsindsats og etablerer netværk, hvor gruppen kan støtte hinanden i de eventuelle kriser, der måtte opstå. Et eksempel på et efterbehandlingskoncept er det internationale selvhjælpskoncept SMART Recovery, som bl.a. Københavns Kommune er ved at implementere.

Initiativ nr. 8: Opsøgende indsats til de allermest udsatte stofmisbrugere

Formålet er at styrke indsatsen og skabe et mere fleksibelt tilbud om stofmisbrugsbehandling til de allermest udsatte stofmisbrugere med fokus på en kontaktskabende og motiverende indsats. Der er tale om en gruppe stofmisbrugere med meget komplekse sociale og sundhedsmæssige problemer, som har gentagne behandlingsforløb bag sig, herunder gade prostituerede.

Projektet forventes at koncentrere sig om landets største kommuner, hvor der indledes en opsøgende og målrettet indsats de steder, hvor målgruppen opholder sig, som fx væresteder, kontaktsteder eller herberger og socialpsykiatriske bosteder, stofindtagelsesrum eller heroinklinikkerne. Dvs. der vil være fokus på en fleksibel og udgående stofmisbrugsbehandlingsindsats, som i det omfang, der allerede eksisterer en sådan indsats, skal bygge oven på denne. Indsatsen kan f.eks. omfatte behandlingsmotiverende samtaler og forløb med den enkelte stofmisbruger, som kan bidrage til, at gøre den enkelte parat til at modtage stofmisbrugsbehandling.

Initiativ nr. 9: Bedre sammenhæng mellem forskning og praksis

Formålet med dette initiativ er at styrke sammenhængen mellem forskning og praksis. Det skal sikres, at der i højere grad er den rette sammenhæng mellem på den ene side kommunernes og praktikernes behov for viden og metoder og på den anden side de temaer, der rent faktisk forskes i. I forlængelse heraf er der behov for at sikre en bedre implementering af gode forskningsresultater i praksis.

Initiativ nr. 10: Større kvalitet i stofmisbrugsdatabasen

Formålet med dette initiativ er at sætte fokus på dokumentation og effekt på stofmisbrugsområdet og herunder tilgangen til data og muligheder for anvendelsen heraf.

Der findes en række data på stofmisbrugsområdet, som er samlet i stofmisbrugsdatabasen. Der er behov for at sikre, at det fremadrettet er de rigtige data, som indgår i databasen således, at databasen kan anvendes mere systematisk til udvikling af benchmark og indikatorer for målopfyldelse. I den sammenhæng skal mulighederne for bedre registrering i forbindelse med opfølgning på behandlingsindsatsen drøftes, herunder mulighederne for på sigt at kunne hente data, der kan give et billede af effekten af behandlingsindsatsen eller borgernes situation efter afsluttet behandling - eller under et længerevarende, evt. vedvarende, behandlingsforløb